

ČITATELJI! Prosimo, pogledajte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina splošnega pov. je list Vaše so imeti naročnina.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 32 — Štev. 32

NEW YORK, TUESDAY, FEBRUARY 15, 1944 — TOREK, 15. FEBRUARJA, 1944

VOLUME LII. LETNIK LII.

OBKOLJENA ARMADA SE KRČI

Rusi so včeraj zavzeli Korsun, najmočnejšo trdnjavo v predelu pri Čerkasiju, kjer je bilo obkoljenih 10 nemških divizij, okoli 100,000 mož. Prostor, kjer se bore zadnji ostanki obkoljene armade, se je že zelo skrčil sedaj je dolg komaj 16 milj in sedem milj širok.

Kot poroča Moskva, je nek obkoljeni nemški oddelek skušal prebiti ruski železni obroč, toda vnela se je silovita bitka, v kateri so imeli Nemci 2000 mrtvih in je bilo razbitih 73 tankov.

V notranjosti prostora so Rusi pobili nad 1000 Nemcev, ko so osvobodili šest obkoljenih krajev.

Prvotno je meril obkoljeni prostor okoli 1000 kvadratnih milj, sedaj pa meji komaj še 100 kvadratnih milj.

Na severni fronti je armada generala Leonida A. Govorova napredovala 10 milj južno od Luga na 13 milj dolgi fronti, je dosegla velike uspehe okoli Pejpuskega jezera ter sedaj v treh skupinah prodira proti Pskovu, ki je veliko križišče železnice in cest.

Berlinski radio priznava, da se Nemci na severu umikajo ter poroča o vročih bojih okoli Narve v severni Estoniji. Berlin tudi naznanja, da Rusi napadajo pri Vitebsku ter da so prišli že blizu Dubna, 85 milj severovzhodno od Lvova.

Rusi tudi napadajo jugozapadno od Krivega Roga, 150 milj jugovzhodno od Korsuna. Največji so bili včeraj v Ukrajini, kjer armadi generalov Vatutina in Koneva pokončneta nemška zajeta armada in sta že skoraj dokončala svoje delo. Rusi so tudi zavzeli Ljstveno, Petruske in Turkencij, šest milj jugozapadno od Korsuna.

Nemci so stisnjeni ob reki Ross, ki teče skozi sredino obkoljenega prostora.

Na severu, kjer Rusi prodirajo med Luga-Puskov železnico in reko Lugo, so Rusi osvobodili 8 obkoljenih krajev. Na jugozapadnem delu fronte so Rusi zavzeli Smerdi in Pustosko, 10 milj od Luga in 73 milj severovzhodno od Pskova.

Boječ se ruskega naglega prodiranja, gestapovski častniki in civilni uradniki odhajajo iz Pskova, Minska, Kovela na Poljskem, in iz Tallima, glavnega mesta Estonije.

BOJI NA PACIFIKU

Amerikanci so v soboto zasledili otok Umboi, ki leži med Novo Guinejo in New Britain. General MacArthur je sporočil, da Amerikanci pri tem niso zadeli na nikak odpor.

Istega dne so Amerikanci na severni strani New Britain otoka prodirali dalje in osvojili Gorissi, 21 milj onstran zavzetega letališča na Gloucestru.

V treh dneh so ameriški aeroplani z matičnih ladij skoro popolnoma razbili japonske postojanke na Eniwetok otoku, na severozapadnem koncu Maršalovih otokov.

Admiral Chester W. Nimitz, je sporočil, da so aeroplani napadali v četrtek, petek in soboto, Armadni in mornariški aeroplani so napadli še več drugih otokov v Maršalovem otočju.

NAZNANILO

Stara zaloga zemljevidov (Atlasov) je poila. Novo zalogo bomo prejeli okrog 15. MARCA. Vsi tisti, ki so jih naročili, prosimo, da malo potrpe.

Kaligarna "Glasa Naroda" nja Narodne osvobodilne fronte

Aeroplani v bojih v Italiji

Ko se je nekoliko zvedrilo, so zavezniški aeroplani posegli v boje pri Rimu in na fronti okoli Cassina. Včeraj je bilo na fronti pri Cassinu tri ure premirje, da so mogli Nemci pobrati svoje mrličje. To je že drugič, da so Nemci na tej fronti prosili za premirje.

Poročilo s fronte pravi, da je bilo tekom treh ur premirja pobranih z bojišča 200 trupel Nemcev. Ker se po pogojih premirja Nemci niso smeli na gotovo razdaljo približati črti zavezniške pete armade, so zavezniški vojniki naglo odnesli 43 nemških mrličev na nek kraj, s katerega so jih nato Nemci odnesli.

Ko se je po 36 urah hudih viharjev vreme nekoliko izboljšalo, so se dvignili zavezniški aeroplani in so tekom noči izvedli 800 poletov. Bombardirali so nemške čete, ki so bile na poti na fronto okoli Campoleone in Cechine.

V soboto je zavezniški polveljnik južno od Rima naznanil, da so nemški vojniki nastanjeni okoli papeževega gradu Gandolfo in da bodo zavezniški bombardirali okolično gradu, ako se Nemci ne umaknejo.

V vasi, ki pripada k gradu, živi okoli 10,000 vojnih beguncev, ki so že pričeli odhajati.

Včeraj je peta armada s topovi streljala pozive proti benediktinskemu samostanu na Monte Cassino. Pozivi so priporocali menihom in civilnim ljudem, da se izselijo iz samostana in njegove okolice, ker bodo zavezniški morali obstreljevati tudi samostan, ako se Nemci iz njega ne umaknejo.

Nemci bodo zapustili Norveško

Norveška zamejna vlada v Londonu pravi, da bodo Nemci

KRALJ PETER NI BIL PRI MARŠALU TITU

Kairo, 13. feb. — Poročilo, ki so ga prinesli medeljski listi in katero je govorilo, da je šel jugoslovanski kralj Peter k Titu, da se domenita za skupno vojno sodelovanje Mihajlovičevih in Titovih sil, ni bilo točno, kot je razvidno iz današnjih poročil o tej stvari.

H kralju Petru se je le podala deputacija Jugoslovancov, ki zavzemajo nekakšno srednjo pot v jugoslovanski politiki in mu sugerirala, naj zavzame politiko, ki bo združila nasprotujoči si struji v Jugoslaviji. Poslanstvo pa ni imelo uspeha.

Uradno je bilo iz kraljevih vladnih krogov naznanjeno, da ni bil kralj Peter izven Kaira tekom zadnjih treh tednov ter da tudi ni videl Tita, niti ne nobenega njegovega predstavnika.

Skupina, ki je šla k kralju Petru, je imela na čelu tri brate Angelinoviće, ki so vsi monarhisti. Berislav Angelinović je bil v kabinetu kralja Petra do svojega odstopa v zadnjem decembru. On je oseben kraljev prijatelj ter je bil tekom zadnjih par tednov parkrat osebno pri njem.

Iz Jugoslavije

Rojalisti ustanovili Narodno demokratsko jugoslovansko zvezo nekje v Jugoslaviji

Nadaljnja poročila o zborovanju rojalistov nekje v jugoslovanskih gorah navajajo, da je bila ustanovljena "Narodna demokratska jugoslovanska zveza", katere vključuje vse stranke, ki so zveste kralju.

Zborovanje, ki je šlo 173 delegatov ali predstavnikov strank, se je vršilo pretekli mesec in je apelirala na komunistično stranko Jugoslavije, naj preneha s svojim "škodljivim delovanjem razdvajanja, tako na vojaškem, kot na političnem polju."

Rečeno je tudi, da je sam Mihajlović nagovoril zborovanje in objubil, da bo še nadalje podpiral kralja Petra II.

Tito pa v svojih zadnjih poročilih izrecno poudarja, da se morajo njegove čete v gotovih predelih jugoslovanske fronte boriti proti Nemcem in proti Mihajlovičevim četnikom ter Ustašem, ki vsi složno napadajo partizanske sile Osvobodilne vojske.

Tekom nedavnega zborovanja je bilo tudi govora o

te v Črnomlju na Dolenjskem je bila tudi sprejeta resolucija, ki prepoveduje kralju Petru II. povrnitev v Jugoslavijo.

Kraljevaši izjavili, da mora Peter ostati kralj

Kot pove poročilo iz Kaira je bilo na kongresu kraljevih podpornikov v jugoslovanskih gorah izjavljeno, "da nima nič, doma, niti v izemstvu pravice, da odstavi kralja Petra, kot jugoslovanskega vladarja." Kralj Peter je obvezan po ustavi dežele, da ostane kralj in vladar Jugoslavije, — pravi izjava.

Kongres je obenem izrekel zahtevo, da se vzpostavi po vojni federativno Jugoslavijo, ki bo vključevala Slovenijo, Srbijo in Hrvaško kot posamezne federalne enote. Kongres je potožil, da dajejo nekateri od naših čezmejnikov nezaskrbeno uvaževanje partizanskim aktivnostim, ki postajajo čedalje bolj ustaške po značaju in kot je kongres ugotovil, partizanom pomagajo v njih vojni aktivnosti tudi nemški sateliti in vojni zločinci.

Rojalisti zahtevajo povečano Jugoslavijo

Kairo, 13. feb. — Jugoslovanska vlada v zamejstvu je danes naznanila, da zahteva kraljevaška frakcija v Jugoslaviji povečano ozemlje za državo Jugoslavijo po tej vojni. Kraljevaši so imeli, kot pravi poročilo, pretekli mesec svoje zborovanje v jugoslovanskih gorah in so se izjavili, da mora priti pod Jugoslavijo "slednji kos ali predeleje ozemlja, na katerem živijo Srbi, Hrvači ali pa Slovenci."

To naznanilo je prišlo kmalu potem, ko je bila dana v svet vest, da je bila pri kralju Petru II. deputacija Jugoslovancov, ki zavzemajo srednjo pot z ozirom na položaj v Jugoslaviji ter bi radi videli, da bi kralj skušal doseči sporazum med obema nasprotujočima si strujama. Kralj, kot je že bilo poročano, ni upošteval nasveta deputacije.

Skoro istočasno je nastala možnost, da se odnošaji med zamejno jugoslovansko vlado kralja Petra in Rusijo poostre vsled članka, objavljenega v nekem kairskem listu na pobudo Sovjetov, v katerem je napadan kraljev vojni minister, Draža Mihajlović in v nekoliko milijem tonu tudi premier Božidar Purić.

Članek oziroma izjava je bila povzeta po ruskem radiju in priobčena v francoskem listu v Kairu, "Bourse Egyptienne", pod naslovom, ki je navajal, da je stvar objavljena na željo sovjetskega poslanstva v Kairu. Kot je bilo pojasnjeno je bila izjava podana v

odgovor na neki incident, katerega je povzročilo pismo, ki ga je dr. Purić izročil Nikolaju Novikoffu, sovjetskemu ministru v Egiptu.

Pismo, kot je dejal Purić, je bilo podpisano po 19 ruskih vojnih ujetnikih, ki so ušli iz nemškega ujetništva ter srečno dospeli do gl. stana Mihajlovića, katerega v tem dozvedno originalnem pismu hvalijo, a Tita pa graja. V pismu, da je tudi rečeno, da žele Rusi ostati pri Mihajloviću, razen ako dobe drugačen ukaz, Mihajlović, pravi pripomba v omenjenem dozvedno originalnem pismu, je dal ruskim ubežnikom na razpolago, da lahko gredo k Titu, če hočejo.

Moskovska izjava, ki je bila pozneje priobčena v zgoraj omenjenem francoskem listu v Kairu, pravi:

"Okorna vsebina pisma odkriva celotno nerodno poiskuse ponovnega porinjenja Mihajlovića v osredje. To pismo je bilo po sovjetskem poslaniku vrnjeno Puriću z namigom, da se trditve podane v njem ne zde verjetne in pristne."

Jugoslovanska fronta

London, 13. feb. — Jugoslovanska radio-oddaja poroča naslednje zadnje vesti o bojih v Jugoslaviji:

Nase edince v Bosni so zapletene v ostre boje s hrvaškimi Ustaši in Nemci. Edinice 2. divizije Osvobodil. vojske pa so odbile napade nemških in Mihajlovičevih čet ter zajele večje količine materijala, vključevši tri metake min in težke strojnice. Mnogo sovražnih vojakov je bilo pobitih.

V smeri proti Sokolovcu so naše čete poglne v beg sovražni bataljon. Tekom bojev je bilo ubitih več kot 60 Ustašev. Oddelki Črnogorske brigade so bili v bojih z Nemci in Mihajlovičevi v okolju kraja Nikšić in so prizadejali sovražniku težke izgube.

V okrožju Boke Kotorske, pri Zeleniki, je bilo uničenih 75 ton gorilina. Naše čete so tudi v težkih spopadih s sovražniki ob železniški črti med Karlovaom in Zagrebom ter Jastrebarskom. Tu je bilo zajetih dvajset sovražnikov. Tekom bojev pri Sribeniku je bilo ubitih trideset Ustašev.

V frontnem sektorju blizu Gornjega Vakufa so naše čete vsak dan v bojih s sovražnikom. Tu se je posebno odlikoval 5. bataljon 9. brigade. Oddelki edince Sanskih partizanov so uničili manjše sovražne oddelke. Ubiti so bili tudi trije četniški častniki. V tem predelu so bili odbiti vsi napadi Nemcev in Mihajlovičevih četnikov. Sovražnik je utrpel občutne izgube. Edinice Bihaškega bataljona so napadle v bližini mesta Bihača motorizirano nem

FINSKA HOČE MIR

Iz zanesljivih virov prihaja poročilo, da se Finska želi pogajati z Rusijo za mir. Pri tem posredujeja Švedska in Amerika.

Ruski pogoji, kot pravi neko poročilo, niso strogi. Za podlago pogajanj bo meja, ki je bila določena po rusko-finski vojni leta 1940.

Nacijski letalec preganjan po lastni bombi

London, 14. feb. — Poročevalec lista "The Daily Herald", ki je z Sredozemsko zavezniško flotilo opustje slušaj, ko je nova nemška jadralna bomba preganjala nacijskega pilota, ki jo je spustil proti zavezniškim vojnim ladjam. Ko so zavezniški opazovalci nazadnje videli nemškega letalca, se je ta s svojim letalom skušal umikati za sledujoči bombi, ki je na vsak način hotela nazaj v gnezdo iz katerega se je izvalila.

FINCI SE BORE PROTI RUSOM

Finske čete se še vedno borijo v Južni Rusiji, čeprav Helsinski trdijo, da se borijo neodvisno od Nemčije.

Članek Y. Iljinskega, v uradnem tiskovnem sovjetskega poslanstva v Washingtonu pod naslovom "Finske čete na sovjetsko-nemški meji", navaja časopis Koelnische Zeitung:

"V tej vojni so se finški prostovoljci iz vseh predelov pridružili Diviziji SS Viking, da se naučijo pravilnega vojskovanja in da se borijo proti Sovjetski Uniji. Borijo se na Kavkazu in v Ukrajini. Nemci in Finci vedo, da se lahko zaneajo drug na drugega."

Iljinski pripominja, da je leta 1942, tudi ob času, kot je Finska izjavila, da se bori neodvisno od nemško-ruskega konflikta, finska brigada petih bataljonov izzrabil 700 mrtvih v boju proti Donu.

POMOŽNI TAJNIK BERLE

GOVORI O BODOČNOSTI

Kot sta poročala iz Washingtona pred par dnevi reporterja Van Devander in Player, je imel pomožni državni tajnik Berle na Duke univezi govor tekom katerega je podal nekaj statistik o bodoči spremembi v svetovnem prebivalstvu.

Spremembe o katerih je govoril Berle, se bodo završile morda že v naslednjih 25 letih. O zanimivih številkah, ki kažejo kako bo potekalo padanje in naraščanje prebivalstva večjih dežel, je dozdej vedelo moroda le nekaj oseb poleg uradnikov v državnem departmentu. Ali zdaj so te številke na svetlem in iz njih je razvidno, da bo okrog leta 1970 naraslo rusko prebivalstvo na 220,000,000, dočim bo imela Amerika tedaj približno 135,000,000 ljudi, a Anglija bo nazadovala za nekaj milijonov ter bo imela kakih 42 milijonov prebivalcev. Nemčija, ki šteje danes 69,000,000 prebivalstva, bo nazadovala za kakih pet milijonov in Francija, katere prebivalstvo se je število v začetku te vojne na 41 milijonov duš, bo imela v 1970. letu 37,000,000 prebivalstva v svojih mejah.

Najzanimivejša je napovedana porast sovjetskega prebivalstva — zdaj štejejo rusko prebivalstvo na 175,000,000, napovedano število pa prikazuje porast, ki dosega preko štiri deset milijonov dodatnega ljudstva v sovjetskih mejah, to vzle dejstvu, da rusko prebivalstvo danes doprinese ogromne žrtve v vojni tako v civilnih izgubah, kot vojaških. Berle je celo poudaril, da številke o porastu sovjetskega prebivalstva ne pomenijo, da bo pri tem ostalo, ampak je računati na stalno naraščanje rodu ruskega mužika.

Mužik v Rusiji pa danes ni več to, kar je bil pod carji — razgledal se je okrog sebe in se prilagajal strojem, moderni tehnik na raznih poljih ter se je tudi izobrazil tako, da zdaj nje gova mladina tekmuje z mladino ostalih modernih narodov

na polju vseh znanosti ter v kulturnem in socialnem pogledu.

Berle je dejal, da je Sovjetska unija pustila za seboj primitivno agrikulturno rusko civilizacijo in je uspešno uporabljala moderno tehnično vedo, potom katere je razvila svojo ogromno sedanjo industrijo, ki nikakor še ni na višini svojega razvika, ampak bo šele pričela napredovati v velikem obsegu po tej vojni. Dvesto dvaindvajset milijonov Rusov v letu 1970 torej nikakor ne bo enostavno toliko živih bitij, pač pa bo to prebivalstvo, ki bo izurjeno v mnogih strokah ter bo razpolagalo z moderno industrijo v vseh njenih panogah, zakaj sedanja vojna je spodbudila Ruso k novim izumom in znanstvenemu raziskovanju, ki se bo nadaljevalo.

Poročevalca iz Washingtona skušata na koncu svojega poročila izluščiti iz podane slike bodočnosti to, kar je Berle morda hotel povedati z obelodanjenjem statistik o bodočem stanju prebivalstva velikih ali glavnih dežel zapadnega sveta. — Pravita, da je hotel namigniti, da je politika prijateljskega sosodstva, kot podlaga mednarodne akcije, z vidika takih zgledov za bodočnost življensko važna zadeva... vse dežele, z naraščajočim ali padajočim številom prebivalstva, bodo imele v svojem območju možnosti in sile za konstrukcijo ali pa uničevanje... za dobro in slabo. O tem je vredno včasih premišljevat, ker komu morda le ni res samo strah pred ruskim sistemom, ki prežema nasprotnike Rusije, ampak morda prej bojazen pred zdravilo ruskega ljudstva.

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES osiroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovians Publishing Company, (A Corporation)
Frank Baker, President; Ignace Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7.

Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VOLJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POLA LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-1243

OTOKI NA PACIFIKU

Otoki na Pacifiku, kjer se bore Amerikanci in Avstranci proti Japoncem, so nekateri zelo veliki, drugi pa zopet zelo majhni, nekaterih pa od časa do časa sploh ni videti. V naslednjem podajamo kratek pregled otokov in otokov na srednjem in jugozapadnem Pacifiku.

KAROLINI — Tukaj je 550 koralnih otokov in atolov. Pod imenom koralni otok so znani otoki, ki so jih tekom dolgega časa zgradile majhne živalice, po imenu koralke. Atolli so obroču podobni koralni otoki, ki imajo v sredini lagune ali več ali manj plitva jezera. Te otoke je odkril portugalski pomorščak Diego da Rocha leta 1527. Leta 1686 pa jih je admiral Lazearno imenoval po španskem kralju Karolu II.

MARJANI — To je veriga 15 strnih, vulkanskih otokov, ki se raztezajo 380 milj od severa proti jugu. Odkril jih je Marjan leta 1521. Prvotno jih je imenoval Ladroni, ali Tatinski otoki. Što let pozneje pa je bilo dano novo ime Marijani na čast avstrijski cesarici Mariji Ani.

MARŠALI — V tej skupini je okoli 30 skupin koralnih otokov in otokov. Dve vsporedni vzhodni vrsti otokov sta pravzaprav nadaljevanje Karolinov. (Zapadna vrsta je tudi znana pod imenom Ralik (sončni zapad), vzhodna pa Ratak (sončni vzhod)). Leta 1529 jih je obiskal nek španski pomorščak. Leta 1767 pa nek angleški pomorščak. Leta 1788 jih je preiskal kapitan Marshall, po katerem so dobili tudi svoje ime.

GILBERTI — To je 16 otokov, ki se vlečejo od severa proti severozapadu na razdaljo 400 milj in imajo 166 kvadratnih milj površine. Odkril jih je leta 1765 John Byron, stari oče angleškega pesnika lorda George Byrona. En otok v tem otočju nosi ime Byron. Leta 1788 jih je obiskal kapitan Gilbert in od tedaj se imenujejo Gilbertovi otoki.

NEW BRITAIN — To je samostojen otok v Bismarckovem otočju, ki ima obliko polmesece. Njihova površina znaša okoli 10.000 kvadratnih milj. Od otoka Nove Guineje ga loči globoka morska ožina. Otok je odkril Anglež William Daupier leta 1791 in ga imenoval New Britain, ker je obal podobna angleški ali britanski obali.

NEW IRELAND — Ta otok je dolg 180 milj in v celi dolžini svedavo 10 milj širok. Z otokom New Britain tvori ta otok polkrog. Odkril ga je leta 1767 Philip Carteret in mu je dal ime New Ireland.

NOVA GUINEA — Ta otok je za Madagaskarjem ob vzhodni Afriki drugi največji otok na svetu. Dolg je 1500 milj in 390 milj širok. Ime mu je dalo več španskih raziskovalcev leta 1545, ker so prebivalci bolj temni kot ostali prebivalci (Papuan) na drugih pacifiških otokih in bolj podobni zamorcem v Guineji, deželi v zapadni Afriki.

SALOMONI — To je deset velikih in mnogo več manjših otokov, ki se v dveh vrstah raztezajo na razdaljo 600 milj v smeri do 100 milj. Njihova površina znaša okoli 15.000 kvadratnih milj. Odkril jih je španski raziskovalec Mendana. Ime Salomoni otoki jim je dal legenda, ki pripoveduje, da je na teh otokih dobil židovski kralj Salomon zlato, s katerim je okrasil svoj tempel.

NOVA CALEDONIA — To je po velikosti četrti otok v južnem Pacifiku in ga v velikosti prekašata samo Nova Zelandija in Nova Guineja. Dolg je 215 milj in 31 milj širok. Ime Nova Caledonia je otoku dal angleški kapitan Cook leta 1774, ker se mu je zdel podoben severni škotski, katerega je rimski cesar Trajan imenoval Caledonia.

NOVI HEBRIDI — Okoli 80 otokov, ki tvorijo 535 milj dolgo verigo. Površina otokov znaša 5700 kvadratnih milj. — Otok je odkril kapitan Cook in jim dal ime po otokih Hebridih ob obali Škotske.

FIDŽI — Je okoli 250 otokov, ki se raztezajo v obliki podkve in njihova površina meri 7435 kvadratnih milj. Samo 30 otokov pa je, ki imajo površino nekaj nad 5 kvadratnih milj. Prvo otoke je odkril holandski kapitan Abel Rasmussen leta 1643. Ostale otoke je odkril kapitan Cook leta 1773. Fidži je domače ime.

WAKE — Pravzaprav so trije otoki — Wake, Peale in Wake. In so vsi dolgi 4 milje. Špancem so bili znani že 200 let prej, predno jih je zopet odkril kapitan William Wake leta 1796.

ČITATELJEM JE MAMO, KAKO SE JE VSE PODRAŽILO, TA RAVNOTAKO TUDI TISKOVNI PAPIR IN DRUGE TISKARŠKE POTREBŠČINE. DA SI ROJAKI ZASIGURAJO REDNO DOPOLNJEVANJE ISTA, LAHKO GLEDU UPRAVNIŠTVU NA ROKE S TEM, DA IMAJO VEDNO, ČE LE MOGOČE, VNA-PROJ PLAČANO NAROČNINO. ALI NE BI OBNOVILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES?

POLET NAD NEMČIJO

(OWI) — Cilj so bili Messerschmidt tovarne. Toda že dolgo, preden smo prišli do njih, so se pokazali Messerschmidtovi popolnoma izdelani, oboroženi in v zraku, ter začeli obletavati in v močnih gručah letelce trdnjave, ki so trdovratno zasledovale svojo pot na dolgem poletu skozi južno Nemčijo, brez vsakega spremstva lovskih letal.

Borba je bila sridita. Njena zgodba je opisana v "Cilji: Nemčija" napisana od dveh časnikov ameriške osme zračne armade. V tej bitki je bilo zrušenih 296 nacističnih letal in nacistične tovarne so bile porušene za ceno 82 letelcev trdnjav, ki so morale doleteti. Eden pilotov, ki je bil na poletu, opisuje, kako je bilo. Njegovo ime ni bilo objavljeno.

Nemški lovci so prihajali z vseh strani. Focke-Wulf in Messerschmidt aparati. Letalo, na katerem se je nahajal naš pilot, je bilo v eni zadnjih gruč formacije letelcev trdnjav in je občutilo vso udarno silo sovražnika, ko se je zagnala proti njemu eskadro Messerschmidt-109, ki so se zaletavali v ameriško formacijo v parih ali pa po štirje naenkrat. Takrat — pravi naš pilot — se je začela glavna stvar.

Preko naše leve peroti je šel silni srebrno-svetel predmet — spoznal sem, da so bila to vrata enega naših aparatov. Glavna vrata za izhod. Trenotek pozneje je prevrtil skozi našo formacijo temen predmet, ki je za las ušel nekaterim našim proletem. To je bil človek, mož, ki je s svojimi kolenski držal glavo in se vrtel v zraku kot plavajoči pri skakanju, ki izvršuje trojen smrtni skok. Nisem mogel videti, ali se mu je odprl padobran ali ne.

Eden naših B-17 se je počasi začel obračati in je zagnal formacijo, letoč nekoliko bolj na desno, toda ne da bi izprehajal višino. Kar naenkrat v desetini sekunde, je ves B-17 izginil v svetli eksploziji in vse, kar je ostalo, so bile štirje svetle krogle — tanki bencina, ki so se bili vneli in so med padcem hitro dogorevali.

Naš aparat sam je bil v nevarnosti radi različnih razbitih delov, ki so švigali vse na okoli. Sekirice, ki jih letala imajo s seboj za slučaj potrebe, kosi vrat, pregodaj odprti padobrani, človeška telesa in razbiti deli B-17 letal in nemških lovec, so frčali mimo nas, ko smo nadaljevali svojo pot.

Videl sem dva loveca, ki sta eksplozivirala nedaleč pod nami in se razletela v sredi silnega plamena oranžne barve, in tudi B-17, ki so izpadali iz formacije z različnimi poškodbami, bodisi, da so se stroji vžgali, ali da so bila krmila odstreljena; videl sem naše in sovražne padobrane, ki so se počasi spuščali dol, in tam daleč za nami, na zelenih livadah, dolgo vrsto drobnih ognjev, zavrtih v dim zrušenih lovec, ki so daleč nazaj kazali pot, po kateri smo bili prišli. Prizor je bil zares pošasten — presegal je vse, kar nam pokaže domišljija.

Videl sem B-17, ki se je počasi obrnil proti desni. Telo letala je bilo ogromno žarišče ognja. Pomožni pilot je zlezal ven skozi okno, držal se z eno roko in z drugo segel po svoj padobran. Nato ga je pripel in skočil, — toda vrglo ga je nazaj, ob horizontalno krmilo. Mislil, da ga je udarec ubil. Dokler sem gledal, se mu padlo bran ni odprl.

Deset minut, dvajset minut, trideset minut, napadi niso ponehali. Lovci so se vrstili v dolgi kači, ko da čakajo na kruh in nas obstreljevali. V vsaki sekundi časa si našel granato.

Naš B-17 se je redno in stanovitno stresal pod udarja-

njem naših topov, in zrak notri v letalu je bil gost samega dima. Mraz je bil, toda če sem pogledal pilota, sem ga videl kako se je potil — pot se mu je zlivala čez čelo in preko maske za kisik.

Oddal mi je krmilo za nekaj časa. Bilo mi je velikansko olajšanje, da sem imel možnost osredotočiti svojo pozornost na posel, na nalogo, držati svojo mesto v formaciji, in da mi ni bilo treba več opazovati onemne lovec okoli sebe. Zdaj sem jih vsaj mogel pozabiti.

Eden od B-17 iz skupine pred nami, se je vnel in nekoliko zaostal ves v plamenih na desni strani, kjer so gorele njegovi tanki za bencin. Obstal je od prilike nekako 200 čevljev nad nami in ostal tam toliko časa, da je 7 mož posadke skočilo ven. Štirje so šli ven skozi odprtino za bombe in se skočili lepo počasi, dočim je eden, ki je skočil skozi odprtino v sprednjem koncu letala, pregodaj odprl svoje padalo in malo da ne zadel rep letala.

Naslednji je šel skozi odprtino za top na levi, in je pokal s svojim padobranom, da je bil v varni razdalji, predno ga je odprl. Topničar, ki je nastanjen v repnem delu letala, se je izmotal ven skozi svoja vrata, toda očividno je odprl padalo, še predno je bil iz letala ven. Odprlo se je takoj prvi trenotek in komaj da ni zadel repa. Letalca pa je streslo s tako silo, da mu je sleklo oblačila. Visel je v svoji opreči kakor mrtev, dočim so vsi drugi takoj pokazali v svojem drzanju, da še žive, in so se zvižgali in popravljali v svojih stremenih.

Ves B-17 se je potem v spirali oddaljil in zaostal tako daleč, da nisem videl pilotov skočiti ven. Letajo pa sem zagledal še enkrat, ravno predno je izginilo iz vida, več tisoč čevljev pod nami. Vse lovec krio je bilo takrat že popolnoma strnjena stena plamenov.

Ko so nas bili napadali že polno uro, se nam je zdelo započeta stvar, da bo naša skupina uničena. Sedem naših je bilo že sestreljenih, a zrak je bil še vedno ves posejan z novimi loveci, ki so se drigali, dočim je bil naš cilj še vedno 35 minut daleč pred nami.

Dvomim, da je bil takrat v vsej naši skupini človek, ki je še računal z možnostjo, da bo mo prišli še daleč naprej, ne da bi naše izgube narasle na 100 odstotkov. Zase dobro vem, da sem v duhu takrat že popolnoma sprejel in se vdal v misel, da prihaja smrt, in da gre le še za nekaj trenotkov ali minut. Tako sem sam na sebi spoznal, da je popolnoma mogoče, da se človek vda v misel sigurne smrti, ne da bi ga zgrabila panika.

Moč ognja naše skupine je bila že za 33 odstotkov zmanjšana, tudi municije je že začelo primanjkovati. Naše topove v zadnjem delu letala smo morali zalagati že z municijo, namenjeno drugim topovom. Topničarji pa so že omahovali in njihovi živci so polagoma omagali pod strašno napetostjo, kateri ni bilo nobenega konca.

Eden B-17 je zapustil formacijo in je dal svoja kolesa ven, dočim je moštvo začelo skakati ven. Trije Messerschmidt-109 so ozko krožili okoli njega, toda niso streljali nanj, ter so navidezno le pazili na to, da ne bi kdo ostal notri in poskusil pobrisati jo domov.

Blizu cilja, poldrugo uro po prvem od najmanj 200 posameznih napadov teh lovec, je pritisk ponehal, četravno je bilo še vedno dovolj sovražnikov v bližini. Štirinajst B-17 je ostalo še od naše skupine, in med njimi sta bila dva težko poškodovana. Kmalu potem, ko so obložili cilj s svojimi bombami, so zapustili formaci-

jo in se obrnili proti Švici.

Vreme nad ciljem je bilo idealno, kot na vsem poletu. Streljanje protivišinskih topov ni bilo omembe vredno. Vsa skupina je lepo odpravila svoje bombe na cilje, začrtane po vodilnem aparatu. Ko smo se obrnili in jo usmerili proti Alpam, sem občutil neke vrste mrko zadovoljnost, ko sem videl štirinoglat steber dima, ki je lezel iz tovarne, kjer so izdelovali Messerschmidt-109.

Preostali del poleta je bil čisto drugačen. Le neka maloštevilnih lovec nas je spremljalo na potu k Alpam, Mestece v bližini prelaza Brenner je poglajlo v zrak svojo osamelost protiavišinskih granat, brez haska ali škode. Nad jezerom Garda smo krožili toliko časa, da bi imeli pohabljenost priliko, da se pridružijo svoji rodbini, nakar smo jo ubrali proti Sredozemskemu morju v poletu, ki se je polagoma spuščal navzdol. Možnost, da padamo, na tla ko smo se približevali severni Afriki, in sicer radi pomanjkanja bencina in celo pogled na B-17 ki so se morali spustiti v vodo, to se nam je zdelo malenkostno, nevažno po strahoviti mori tega dolgega poleta skozi južno Nemčijo. Čutili smo vse, kar občuti človek, ki ni mislil, da bo še enkrat videl vzhajati sonce.

Ob 18. uri je onih sedem B-17, ki so bili še v formaciji naše skupine, krožilo, z rdečimi lučkami na vseh bencinskih tankih mojega letala, nad letiščem v severni Afriki. Prišli smo v prah. Nobeden od nas ni bil ranjen. Edina poškodba našega letala: košček ventilacije na zadnjem koncu odstreljen od protivišinskih granat in 20 mm izstrelkov. Spali smo na tleh pod krili svojega B-17, toda zemlja nam je bila dobra — mehkejša od stile.

PRIpravITE SVOJE PRIJAVE ZA TAKSE TAKOJ.

(OWI) — Urad za notranje dohodke pozivlja vse dnevničarje in uradnike, da prijavijo svoje dohodke in Victory tax kakor hitro dobijo obračun zadržanih taks, ki jim jih sedaj dajo delodajalci.

One obračune jim mora delodajalec izročiti do konca januarja in ti obračuni kažejo koliko so posamezniki zaslužili in koliko taks jim je bilo zadržanih v letu 1943. Tako bo imel dnevničar ali uradnik glavne številke z izpolnjene svoje obljave.

Urad priporoča, da je zelo koristno, če vsakdo to stori čim prej. Glavni vzrok za pospešeno je, da bi mogli doleteti do 15. marca, ki je zadnji dan za prijavo, koliko davkov morate plačati. Nekateri dolgujejo mnogo, drugi samo malo, tretji pa dobite še kaj na zaji. Sami sebi ste dolžni, da to hitro razčistite. Najenostavnejši način je, da takoj izpolnite formular. Ako ga pošljete takoj, pomagata davčnemu uradu, da zaključí vaš račun.

RACIJONIRANJE ŽIVEŽA

Predelan živež — največ zelenjava, solivje in sadje — zelene znamke G, H in J so veljavne sedaj in propadejo 20. februarja. Znamke K, L, in M postanejo veljavne 1. februarja in propadejo 20. marca.

Meso in masčobe — rjave znamke V, W, K in Y v knjižici 3, veljavne sedaj. Znamka Z stopi v veljavo 20. februarja. Znamke V, W, in X so dobre do 26. februarja. Y in Z do 20. marca.

Sladkor — znamka 30, v knjižici No. 4, dobra za 5 funtov, veljavna do 31. marca.

Čevlji — znamka 18 v knjižici No. 1, in zrakoplovna znamka 1, v knjižici No. 3.

RAZGLEDNİK

RAZGOVOR TREH VELIKIH

Ko je Rusija naznanila sodelovanje. Toda jaz Ruse po tu, da bo svojim 16 republikam podelila avtonomijo in sicer na tako obširni podlagi, da bo vsaka republika vodila svojo vnanjo politiko s tujimi državami, so državniiki vseh dežel debelo pogledali in tuhtali in si belili tase, kaj s to preuredbo šla. Sovjetske miije Stalin pravzaprava namerava. Pa najbrže to to-le: Ker je dosedaj pri vseh mednarodnih zborovanjih in pogajanjih imela Anglija prvo besedo, kajti vsi njeni dominiiji, ki jih je šest, je imelo na takih konferencah svoje zastopnike, ki so seveda vsi glasovali, kot je glasoval zastopnik iz Londona. Zato je Anglija povsod dosegla to, kar je želela. In tako si je mislil Stalin in z njim tudi Molotov in drugi ruski diplomati: — Zakaj ne bi tudi Rusija svojim republikam dovolila avtonomijo in tako neodvisnost, kot jo imajo dominiiji Tako bo Rusija na mednarodnih konferencah imela prvo besedo.

Zganih so se diplomati velikih držav — male države v svetovni diplomaciji ne pridejo v poštev — in so se posvetovali med seboj, po brzojavu in po telefonu: Tudi predsednik Roosevelt in Winston Churchill sta se na ta način o tem razgovarjala in sicer približno tako-le: Roosevelt: Povej, Winston, kaj pa je z našim prijateljem Jožetom? Churchill: Rad bi vedel, več, kaj se bojiš? Roosevelt: Kaj Churchill: Bojim se, da sva bila v Teheranu prevarana. Ali si prepričan, da je bil mož, ki sva ga tam srečala, v resnici Stalin?

Roosevelt: Rekel je, da je Stalin. Churchill: Je že res, pa je tudi mogoče, da je bil njegov "dvojnik". Roosevelt: Mogoče imaš nekaj prav. Prav gotovo mož ki naju sedaj davi, ne govori tako, kot je govoril oni, ki sva ga videla v Teheranu.

Churchill: V Teheranu je bil tako prijazen in je kazal tako VSI ne moremo iti na bojišče se vojskovati proti sovražniku osebnosti svobode: — VSAK pa lahko pomaža pobiti sovražnika ako kupuje WAR BONDE in ZNAM KE redno.

Churchill: Čakaj, ga bom poklical na telefon. (Ga dobi na telefon). Hello! Ali je to Jože? Tukaj je Winston. Stalin: O, ja! Kako se kaj imaš? Churchill: Pogledaj, Jože: zd se mi, da je s teboj sedaj mnogo težje izhajati kot pa v Teheranu. Ali smo še tri srec, ki bijejo, kot bi bilo eno samo? Stalin: Bodi brez skrbi. Moje srce je na pravem mestu. Churchill: Mogoče, toda katero mesto je po tvojem mnenju pravo? Stalin: Samo beri "Pravdo" se naprej.

NAJBOLJŠI PRIJATELJ

V NESRECI VAM JE:

SLOVENSKA NARODNA PODPORN A JEDNOTA

BRATSKA, DELAVSKA PODPORN A USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

Clanstvo: 62,000

Premoženje: \$10,500,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

WE BOUGHT EXTRA WAR BONDS

4TH

WAR LOAN

Z N A K

4. Vojnega Posojila

NAJ BI BIL V VSAKI

Ameriški Hiši . . .

POMAGAJTE NAM GA

POSTAVITI V NJO

War Finance Division, U. S. Treasury

POD SVOBODNIM SONCEM

ROMAN — Spisal: F. S. FINZGAR.

120

Njen pogled je bil velik. Zazdelo se ji je, da jezdi po ravnini poti od očetovih hiš proti gradišču. Napolnile so jo ponosne misli. Prijezdila bo mokra in trudna po brežnjaku v gradišče. Svarun bo zajekal od veselja. Tudi letok — in Rado sta se morda že vrnila iz vojske in ona bo sedla ponosno junakinja med junake. In vsi starešine in beladi bodo dvignili kopja in sekire ter kričali:

Maščujmo se, maščujmo se nad Huni!"

In mladenke si spleto in pomazilijo lase, pod lipo bo zadisalo po daritvi, o, in narod bo slavil njo, vrlo hčer Svarunovo!

Podražila bo Rada z drugim ljubimcem, glavarjem Hunov, toda on bo bral laž v njenih očeh.

Cimdalje bolj se je razplamtevala njena domišljija. Po zablila je, da beži iz tabora Hunov, iz kremenjave Tanjuša. Pod njo je trepetalo kakor varna lučka Svarunovo gradišče, smoter njene poti. Za njo je bežala stapa in ista ravan je rasla brez konca pred njo iz sive teme izpod meglenega obroča, ki je v ozkem obzorju stonel na zemlji. Kakor bi dirjal konj na istem mestu in se ne premaknil. Le kadar je švignil mimo nje temen grm, kadar se je blede posvetila kaluža, tedaj se je prepričala, da beži dalje, dalje.

Proti jutru je pnehale deževati. Po okolici se je razšla medla luč preko megle. Ljubiniči so se sanje zničile. Strmel je med konjevimi nhlji v daljavo in iskala veletoka. Zal, njeni pogledi niso mogli predreti megle, ki se je ponzila do tal in stala nepremične pred njo, kakor bi jezдила v valov morja. Ali ti valovi so se pred njo odmakali, se tiščali vedno zemlje, se prevrtili tu in tam leno kakor nerodna kopa in ji na ozkem obzorju vnovič zastirli razgled. Ljubiniči se pretresla hipna groza.

"Če sem zšla, o Devana, o Svetoviti!"

Ozrla se je naokrog.

"Da bi videla zvezde! Da bi se dvignilo sonce! In sedaj ne vem, kje je iztok, ne vem, kje polnoč!"

Zdelo se ji je, da je na levo megle gostejša, da se vali navzdol in se plazi v preni črti.

"Tam je Donava. Po veletoku gredo valovi megle."

Krenila je s konjem bolj na levo, gnala ga v širogem diru proti smotru. Toda veletoka ni bilo. Obzorje je bežalo pred njo, brez konca je bila ravan, samotna, mokra in žalostna.

"Do jutra si pri Donavi," je rekla Alanka. Domislila se je njenih besedi in zaeno so se pojavile pred njo tiste strašne oči, tista dva žareča oglja kakor volkodlak iz teme. Premočno telo se je streslo, okrog srca jo je zabežalo. Trepetajoča usnice so šepetale velike obete bogovom in klicale Devano na pomoč. Začutila je tudi, da so ji roke trudne, da se loteva vseh udov tupa izručenost. Tedaj jo je neprijetno zabežalo po vratu, ob sencih, kjer so viseli v težkih predencih razpuščeni mokri lasje. Danilo se je čimdalje bolj. Pred njo so iz trave srfotale pice. Vselej se je združila, zagomezelo ji je po mozgu. Na njesa ji je udaril zdaj pa zdaj čuden glas — kakor nepoznane zveri. Prisluskovala je, kakor konjski skoki!

"Na sledu so mi, o, bogovi!"

Stisnila je konja in nagnila se mu na vrat in vihrala naprej, naprej! Topot je potihnil, zdelani konj se je ustavljal in zopet topot v usesih. Ustavila se je, da bi presodila, odkod prihajajo udarci kopit. Ali tedaj je vse umolknilo. Bilo je samo njeno srce tako glasno, da ji je kovalo v žilah po senah in bobnelo v usesih. Za trenotek se je umirila in se skoro sramovala sama sebe. Kolikrat je že jezдила ponoči v deželi Slovenov! Kolikrat je bila sama sredi stepe! Čemu ta strah!

Pogladila je konja po vratu, ga klicala po imenu, mu pomnila dateljnov in ga hvatila, da je izvrtno dirjal. Ko je slišala svoje besede, ko je konj hvalježno hrzal in hrampil ob dateljni koščici, da so žvenčale brzde, se je umirila in groza ji ni več tako silno atiskala srca.

"Čemu se bojim? Huni preganjajo tatove. Niso se še vrnili. In ko se vrnejo, ne pogrše me takoj. Dotlej bom še preko veletoka. Samo da se dvignejo megle, da vidiš sonce, o, potem bom naglo pri Donavi."

Konj se je začel upogibati in muliti travo. Ljubiniči se je zasmilil; tudi sama je občutila lakoto in slabost. Razjahlala je, snela konju brzde z gobca in sedla v travo. Oddrgnila je od sedla cajnico in segla vanjo po prepečenem kruhu in mizlem mesu. Trda skorja je zahrestljala pod njenimi belimi zobmi in slastno je vgriznila v kos bravine. Ali ni še použila grizljala, ko se razleže iz megle divji, zategel klic. Jed ji je padla iz rok, skočila je na noge, se pogrnala v sedlo in zajezdila. Krik se je ponovil, proti levi se je gibalo nekaj travni kakor jezdec. Bez razsodbe, blazna od strahu pred Huni, je zapodila konja in bežala pred krikom, ki se je oglašil na stepi. Celo uro je šlo v divjem skokotu po ravnini. Bežala je ravan, v meglo so ginili grmči, vstajali so novi pred njo, od zadaj pa je čula še vedno krik in klopotanje konj. Večkrat se ji je zdelo, da je zazrla pred seboj dolg pas, Donavo, in vselej je tlesnila s povodci po konjskem vratu, da je vrli dirkač še bolj stegnil noge in letel kakor strelica. Toda vselej se je megle čudovito prečila in pretočila, pas vodne gladine je izgubil in zopet sama mrtva, brezkončna ravan.

Čezdalje bolj je čutila, da jo popuščajo moči, konj je pomehaval in se spotikal. Segla je po cajnici, da bi ga vzpodbudila z grizljajem prepečenca, ali cajnice ni bilo ob sedlu. Kjer je počivala, jo je v naglici pozabila. Bila je brez brašna. Kakor bi ji odrezal zadnji up, so ji onemogle roke, konj se je ustavil in šel s trudnim korakom počasi dalje. Ljubiniča se je okrenila v sedlu in prisluskovala. Nič krika, nič klopotanja, vse mrtvo, vse mirno. Slišala je samo svoje srce ki je razburjeno in glasno bilo v prsih.

"Morana, sedem najlepših kozličkov tebi, ker si mi prižanelsa!" Korakoma je jahala dalje. Jutro se je razžarilo, sončni žarki so toplili megle, začele so vreti, se kuhati in prelivati. Nenadoma se je odprlo pred njo, kakor bi potegnil težko zaveso od okna. Ob levi je zagledala griče, ki so se zoževali v sotesko, pred njo je rasla dolga vrsta visokega bčja.

(Nadaljevanje prihodnjic)

FILM O KATEREM NEWYORČANI GOVORILJO

Anna Sten in Kurt Smith igrata glavne vloge v Refinovitehvi igri "Tri ruska dekleta", ki je sedaj na platnu v Palace Theatre v New Yorku.

ZAPISNIK

SEJE SLOV. SEKCIJE JPO, KI SE JE VRŠILA 8. JAN. 1944 V CHICAGU, ILL.

Predsednik Vincent Cankar odpre sejo ob 6:30 zvečer. Seje so se udeležili:

V. Cankar, zastopnik SNPJ, Josephine Erjavec, zastopnica SZZ; Joseph Zalar, zastopnik KSKJ; Leo Jurjovec, zastopnik SZZ; Josephine Zakrajšek, zastopnica Progresivnih Slovenov; John Gornik, zastopnik SZZ; F. Wedec, zastopnik Društva sv. Družine in Fr. Česnik, zastopnik SMZ.

Za zapisničarico je bila imenovana sestra Zakrajšek.

Nato se vzame na znanje poročilo, da je Slovenska Moška Zveza izvolila Fr. Česnika, da jo zastopa pri JPO SS, ker je bivši zastopnik C. Benevol radi slabega zdravja resigniral. Predsednik mu v imenu odbora izreče veselo dobrodošle.

Sledi poročilo predsednika, ki se glasi:

Kakor vam je znano, JPO SS ni zboroval od zadnje pomladi. Kakor sedaj, smo tudi takrat odredili sejo ob priliki zborovanja SANSA. Tako poskušamo hraniti na stroških in pa tudi na času, katerega vpričo vladajočih razmer nima noben izmed nas preveč na razpolago. Resnično nas je večina do glave zaposlenih drugod in se skoraj ne moremo odtrgati od svojega rednega dela in manj izgubljati čas s potovanjem. Medtem pa se tudi ni zgodilo nič toliko važnega, da bi bilo absolutno potrebno sklicati našo sejo.

Površnim opazovalcem se morda zdi ta dolg presledek med našimi sejami kot znak brezbriznosti, toda kdor je resno zasledoval naše gibanje, je lahko razvidel, da smo bili drugače prav tako aktivni in v nekaterih ozihrh skoraj še bolj kot v dobi pred tem. Vodili smo propagando, kolikor je bilo v danih razmerah mogoče in da je bilo naše delo uspešno, je najboljši dokaz v prejetih prispevkih, kar boste bolj podrobno izvedeli iz poročil tajnika in blagajnika.

Pozabiti oziroma prezreti se se ne sme, da se je v tem času morala postaviti na noge in do bro uveljaviti tudi naša osvobodilna akcija ali SANS, ki je naše dete in ki črpa svoje moči iz ravno istih virov. Delno tudi torej zaradi tega nismo mogli biti v aktivnostih za pomožno akcijo bolj glasni. Namen se je prilično dosegel — SANS zanaprej lahko dobro izhaja na svoji lastni moči in za pomožno akcijo bomo v stanu v bodoče delati s toliko večjim zamahom in intenzivnostjo.

Stvar, ki se je pojavila po zadnji seji in bi najbrž postala toliko važna, da bi radi nje morali imeti sejo, če bi se razvijala normalno naprej, je bilo vprašanje nakazila podpore v stari kraj takoj. Rev. Ambro-

je le, da je bil po prečitani našega pisma do mozga razočaran in jemlje na znanje, da so nadaljnja pogajanja med nami nemogoča. S tem je pa bila ta zadeva tudi končana.

Med zadnjo in današnjo sejo se je obrnilo do nas za informacije nekaj postojank in tudi poedincev, kako je glede zbiranja obleke za stari kraj in nekateri so urgirali, naj naš JPO vzame potrebne korake za to stvar. Pojasnila so dobili. pisal je br. Zalar in pojasnjeval sem jaz, in sicer, da stvar ni tako lahko izvedljiva kot so si nekateri zamislili in nam priporočajo. Navedli smo seveda razloge, zaeno pa jim je bilo obljubljeno, da bomo o stvari definitivno sklepali na tej seji.

Kakor kaže, lahko pride invazija Jugoslavije vsak čas. Skoraj gotovo je, da se bo kmalu nato odprla tu-ta kaka zanesljiva pot za dostavitev naše denarne pomoči rojakom v starem kraju in potrebno je da smo na to dobro pripravljani. Zato priporočam, da odbor izda nov in goreč apel na vse rojake v Ameriki, da se prispevajo in to pot globoko posežejo v žep, ker ni dvoma, da je potreba velika in komaj bi bilo, če bi mogli poslati vsaj pol milijona dolarjev takoj, ko se odpre pot.

K mojemu poročilu mislim, da spada tudi, da sem med tem bil večkrat povabljen za govornika na shodih JPO in nekaterih v zvezi s SANSom ter da sem se vselej odzval. Prav tako sem potrebo pomožne akcije zmeraj poudarjal tudi na prireditvah društev SNPJ.

Poročilo predsednika se vzame na znanje.

(Nadaljevanje prihodnjic)

2. Senzacionalni Teden

3 RUSSKIJE DEVUSHKI

(Tri Ruska Dekleta)

Anno Sten

bodo prepravile Ameriko kot tisoč požarov. Najbolj pretresljivi film o ZMAGAH SOVJETSKÉ ARMADÉ.

Nikar je ne zamudite!

PALACE THEATRE

Broadway in 47. St. New York

KNJIGARNA Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York City

Andrej Ternovec

Spisal Ivan Albrecht

Cena 50 centov

Balade in romance

3. izdaja — A. Aškerc

Cena 50 centov

Ko smo šli v morje bridkosti

Spisal Rev. E. Zakrajšek

Knjiga pripoveduje, kako je Hitler nastavljal tmanice in sanjke in pripravil "strup" na Jugoslovane in njihovo državo že dolgo prej kot jo je napadel.

Knjiga je v platnu vezana in ima 207 strani.

Cena \$2.—

Godoli državljani naj naročijo knjižice —

"HOW TO BECOME A CITIZEN OF THE UNITED STATES" V tej knjižici so vse pojasnila in nakazi za naseljenca.

Cena 50 centov

PRIPOROČLJIVO BOŽIČNO DARILO

The New Modern Encyclopedia

V ANGLEŠČINI

22,000 Razlag . . . 1,100 Slik

Najnovejša svetovna Encyklopedia, v kateri more vsakdo kakoršnegakoli poklica najti razlage vsake besede spadajoče v njegovo stroko.

Cena sedaj \$4.—

(Poština in zavarovalnina plačana.)

Knjiga vsebuje 1176 strani in je okusno v platno vezana. — Skoro neverjetno je, da je mogoče tako najpopolnejšo knjigo dobiti za tako zmerno ceno.

Knjigarna Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

TO KNJIGO BI MORAL IMETI TUDI VSAK DIJAK NA RAZPOLAGO

Sedaj \$2

"Ko smo šli v morje bridkosti"

Spisal REV. KAZIMIR ZAKRAJSEK

Tu spodaj so priobčena nekatera mnenja naših rojakov in rojakinj, ki jih je pisatelj knjige prejel od onih, ki so knjigo naročili in prečitali. To je samo en del teh mnenj, ker radi pomanjkanja prostora ni mogoče priobčiti vseh.

Cleveland, O. — Vašo knjigo "Ko smo šli v morje bridkosti" sem prejel in če povem, da sem jo še isti večer prebral do polovice in naslednji dan pa do konca, je dovolj priznanja za nje vsebino.

Greeney, Minn. — Sedaj, ko sem prebrala Vašo knjigo: "Ko smo šli v morje bridkosti", vam hočem povedati, da tako zanimive knjige nisem še brala. Kako lepo in jasno ste popisali pot slovenskega naroda v morje bridkosti. Ne vem, kako bi jo mogla dovolj priporočiti vsem ameriškim rojakom.

Aurora, Ill. — Knjiga "Ko smo šli v morje bridkosti" mi tako zelo ugaja, da takoj naročim še eno za svojo prijateljico.

Los Angeles, Cal. — Sprejela sem poslano knjigo "Ko smo šli v morje bridkosti" in zelo se mi dopade. Tudi zemljevid Slovenije mi ugaja. Pokazala sem jo rojaku, ki jo tudi hoče imeti. Tu pošiljam naročilo.

Morgan, Pa. — Vaša knjiga zasluži vse priznanje in zato pa tudi zasluži, da pride našim ljudem v roke.

Walsenburg, Colo. — S knjigo "Ko smo šli v morje bridkosti" ste storili veliko narodno delo. Želim, da bi se čitala pa vseh naših naseljinah. Jaz jo vsem priporočam.

Knjigo lahko naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street New York 11, N. Y.

POUČNI SPISI

Pohorske poti

Spisal Janko Glaser

Cena 50c

Angleško Slovensko Berilo

(F. J. Kern) — Vezana knjiga

Cena \$2.—

Brezposelnost

Spisal Fran Erjavec

Cena 50c

Domači živinozdravnik

Spisal Fr. Dular.—Trdo vez.

Cena \$1.50

Mlekarstvo

Spisal Anton Pevc. 8 slikami. 168 strani. — Knjiga za mlekarje in farmerje v splošnem.

Cena 50 centov

Obrtno knjigovodstvo

254 strani. ezna. — Knjiga je namenjena v prvi vrsti za starbo, umetno in strojno ključavničarstvo ter šelenislarstvo.

Cena \$1.—